

Zakres i wyniki dwustronnej międzynarodowej współpracy techniczno – handlowej dwóch Polsko – Czechosłowackich Niestających Grup Roboczych

Złożona na przełomie września i października 1971 r. wizyta w ELWRO przez specjalistów Sztabu Generalnego Armii Czechosłowackiej zapoczątkowała wieloletnią międzynarodową dwustronną współpracę techniczno – handlową, której tematyką było opracowanie, a następnie produkcja i eksport przez ELWRO do Czechosłowacji (tzn. do TESLI Pardubice) militarnych komputerów typu RODAN do mobilnych zautomatyzowanych systemów rozpoznania radiotechnicznego radiolokacji pasywnej produkowanych przez TESLĘ Pardubice.

Mając w perspektywie długoterminową dwustronną współpracę techniczno – handlową Strony postanowiły w 1972 r. powołać stałą mieszaną polsko – czechosłowacką Komisję do współpracy ekonomicznej i handlowo – technicznej w przemyśle obronnym, która była organem Państwowym Komisji do spraw Planowania obu krajów. Natomiast organem roboczym tej Komisji były kolejno powołane dwa polsko – czechosłowackie zespoły robocze, a mianowicie:

- 1/ Polsko – Czechosłowacka Niestająca Grupa Robocza RAMONA - RODAN
- 2/ Polsko – Czechosłowacka Niestająca Grupa Robocza RODAN 15.

Polsko – Czechosłowacka Niestająca Grupa Robocza RAMONA – RODAN

Pierwszym powołanym zespołem roboczym była Polsko – Czechosłowacka Niestająca Grupa Robocza RAMONA – RODAN (nazywanej dalej Niestającą Grupą Roboczą R – R), która zgodnie z uchwalonym statutem zajmowała się problematyką:

- opracowania i zatwierdzenia Wymagań Taktyczno – Technicznych (WTT) na militarny komputer RODAN 10, a następnie na zmodyfikowaną jego wersję tzn. RODAN 10/79, o parametrach techniczno – funkcjonalnych pozwalających na ich zastosowanie, jako specjalistycznych przeliczników, w mobilnym zautomatyzowanym systemie rozpoznania radiotechnicznego radiolokacji pasywnej o kryptonimie RAMONA
- koordynowania pracami badawczo – konstrukcyjnymi dotyczącymi obu wykonawców RODANA, badaniami zakładowymi i państwowymi oraz wdrożeniem do produkcji
- przygotowania kontraktów dostaw i kontrola ich realizacji
- zapewnienia serwisu dla Użytkowników poprzez zorganizowanie w TESLI Pardubice Delegatury ELWRO - SERWIS
- ustalenie składu zestawu części zamiennych, tzw. zestawów KR
- zapewnienia szkolenia Użytkowników RAMONY w zakresie komputera RODAN 10 i RODANA 10/79

Należy także odnotować fakt, że prowadzone prace, w ramach Niestającej Grupy Roboczej R - R posiadały gryf „Tajne”

W ciągu roku odbywały się dwa posiedzenia Niestającej Grupy Roboczej R - R, przedzielane, w wymaganej ilości, spotkaniami specjalistów obu Stron. Miejscem posiedzeń na zmianę była TESLA Pardubice i ELWRO Wrocław.

Ze strony polskiej w posiedzeniach Niestającej Grupy Roboczej R -R uczestniczyli przedstawiciele: ELWRO, Departamentu Wojskowego Ministerstwa Przemysłu, Szefostwa Badań i Rozwoju Wojska Polskiego oraz Centralnego Zarządu Inżynierii (CZInż.) - zajmującego się handlem zagranicznym sprzętem wojskowym. Polskiej delegacji na posiedzeniach Niestającej Grupy Roboczej R – R przewodniczył zawsze przedstawiciel ELWRO, gdyż ELWRO było odpowiedzialne ze Strony polskiej za tę współpracę. Początkowo funkcję przewodniczącego delegacji polskiej pełnił Dyrektor Andrzej Zasada, a następnie zastąpił go Heliodor Stanek.

Natomiast ze strony czechosłowackiej w posiedzeniach uczestniczyli przedstawiciele: TESLI Pardubice, Sztabu Generalnego Armii Czechosłowackiej i Centrali Handlowej HTS (odpowiednik polskiego CZInż.). Delegacji czechosłowackiej w posiedzeniach Niestającej Grupy Roboczej R – R przewodniczył przedstawiciel TESLI Pardubice Karel Nekuť, pełniąc wówczas funkcję szefa Działu radiolokacji pasywnej, w którym były opracowywane, a następnie wdrażane do produkcji systemy RAMONA i TAMARA.

Polsko - Czechosłowacka Niestająca Grupa Robocza RAMONA – RODAN zakończyła swoją pracę z początkiem 1979 r